HISTORY OF IMMACULATE CONCEPTION PARISH

MSGR A. BRISZKO
Organizer and First Pastor

The history of Immaculate Conception Parish began in 1914. The major powers of Europe were then fighting the first bloody battles of World War I. The successor to Pope St. Pius X, the newly elected Benedict XV, was ruling the Church from the Chair of Peter in Rome. Woodrow Wilson was spending his first term in the White House, and Carter H. Harrison was presiding in City Hall. Chicago was 81 years old, still growing and spreading, new communities springing into existence almost overnight. One of these rapidly rising areas was Brighton Park.

In 1914, Brighton Park was a neighborhood of prairies and swamp land. People of all nationalities were settling here, building homes and establishing businesses, churches and schools. Among these were about 60 Catholic Lithuanian families. Recent immigrants, they wanted to preserve their Lithuanian language and customs, and as staunch Catholics, they longed to worship in their own church. For this purpose a committee was selected to purchase land. By the end of 1914, twenty lots, extending along 44th Street from California Avenue to Fairfield Avenue, had been purchased.

Later a committee was selected to approach Archbishop James E. Quigley for permission to form a Lithuanian parish in Brighton Park. This bold and brave delegation consisted of Mrs. M. Bludzius, Mr. Stanley Anuszauskas and Mr. Zabiela. The persistence and perseverance of these dedicated pioneers was rewarded. On September 10, 1914, Archbishop Quigley appointed the young and energetic Father Anthony Briszko, then assistant at Holy Cross Parish (46th and Wood St.) to found a parish for Lithuanians living in the area bounded on the East by the Pittsburgh, Columbus, Cincinnati and St. Louis Railroad tracks, on the North by the Drainage Canal, and extending to the South and West to the limits of the Archdiocese. The boundaries of the parish remain the same today, except that 55th Street (Garfield Boulevard) is now the Southern limit.

PASTANGOS PARAPIJAI IKURTI.

Šio šimtmečio pradzioje Chicagos, o ypač jos priemiesčių gyvenimas buvo toli gražu ne toks, kokiįį mes matome šiandien. Pati Brighton Parko vietovė irgi atrodė visai kitaip nei dabar. Visos gatves buvo negristos, išskiriant Archer ir Kedzie. Gyvenamų namų buvo labai mažai. Didesnę gyventojų dalį sudarė vokiečių ir prancūzų kilmės žmonės. Čia gyveno nemažas skaičius ūkininkų, kurie savo gyvulius ganydavo tusčiuose tada plotuose. Kada čia atsirado pirmieji lietuviai yra neįmanoma pasakyti. Bet jau šio šimtmečio pradžioje jų buvo apie 60 šeimų. Jie daugumoje gyveno prie Kedzie ir 38-os gatvių. Čia tada jau buvo keletas lietuvių saliūnų savininkų, įvairių biznierių, čia K. Varnis turėjo savo duonos kepyklą, bet dauguma sudarė skerdyklu ar McCormick žemės ūkio įrankių dirbtuvės ar kitų fabrikų darbininkai, kurių uždarbiai buvo labai menki, vos apie 10-20 centų į valanda.

Tureti savo bažnyčią, kur laisvai galetų gimtaja kalba garbinti Dievą ir turėti savo katalikišką mokyklą, kur vaikai be kitų dalyku galetu mokytis ir savo gimtosios kalbos ir gimtaja kalba religijos, — buvo ju didžiausias dar iš Lietuvos atsiveźtas troškimas. Taigi, atsiradus čia didesniam skaičiui lietuvių, jau 1912 m. pradėta rūpintis savo parapijos įsteigimu. Tam tikslui buvo išrinktas komitetas, kuriam buvo pavesta nupirkti žeme bažnyčios statybai. Prie 44-os ir Californijos ir Fairfield gatvių buvo nupirkta 20-ties sklypu žemė. Pirkimo dokumentai buvo sudaryti A. Salduko ir J. Žiaubros vardu. Jie daugiausia pasidarbavo rinkdami aukas mortgage apmokėti.

The Late MRS. M. BLUDZIUS,
one of the delegates to see Archbishop Quigley.

The pastor of St. Joseph and St. Anne Church at 38th and California, Rev. J.V. LaMarre, gladly allowed Father Briszko and his band of parishioners to hold services in the basement-chapel of his church. The first Mass was offered there September 13, 1914, at 8 A.M. Records show that the collection at this Mass amounted to $2.50.

To house Father Briszko the parishioners furnished a four room apartment at 4543 South California Avenue. Plans were then formulated for the parish building program. The first committee men serving under Father Briszko were Mr. Stanley Anuszauskas and Mr. August Saldukas.

While plans for a church and school were being drawn up, the congregation continued to use the basement-chapel of St. Joseph and St. Anne Church. The first child baptized there as a member of Immaculate Conception Parish was Stanley Deringis, son of Stanley and Helen (nee Gembutis) Deringis. The baptism took place on the 12th of September, 1914 . . . The first funeral (Sept. 17) was that of a two day old child, Marijona Gecas . . . The first wedding (Sept. 27) was that of John Kazakauskas (Kass) and Emily Mickeliunas.

The first couple married when services were held in basement chapel of SS. Joseph & Anne Church, Mr. and Mrs. John (Kass) Kazakauskas.

Dabar reikėjo iš Baznycios valdžios išrūpinti leidima parapijai steigti ir gauti lietuvį kunigą jai organizuoti. Tam tikslui buvo išrinktas komitetas ir sudaryta delegacija pas Chicagos Arkivyskupa. Delegacijoj buvo M. Bliudžiene, S. Anučauskas ir Zabiela. Vietos lietuviai turėjo daug vargo ir rūpesčių del kunigo gavimo, bet, po skaitlingų delegacijos kelionių į Arkivyskupijos raštine, pagaliau lietuvių prašymas buvo patenkintas. Jo Excelencija Chicagos Arkivyskupas J.E. Quigley 1914 m. rugsėjo mėn. 10 d. savo raštu paskyrė šv. Kryžiaus parapijos vikara, kuniga Antana Briška organizuoti šia parapiją. Atvykęs čia jaunas, vos prieš 3-jis metus įšventintas, energingas kunigas visu uolumu ėmėsi darbo. Pradžia buvo labai sunki, nes žemės sklypai buvo nupirkti skolon. Parapijiečių nedaug ir tie patys netrutingi, bet visi nuoširdžiai rėmė jo darbus ir padėjo kiek kas galėjo. Klebonui buvo išnuomotas mažas butas 4543 So. California Ave.

Pirmos šv. Mišios buvo atlaikytos 1914 m. rugsėjo mėn. 13 d., sekmadienį šv. Juozapo ir šv. Onos parapijos bažnyčios rūsio koplyčioje. Tų Mišių metu buvo surinkta aukų $2.50. Toje rūsio

The Late MR. JOSEPH VALSKIS
First sacristan and janitor, later a parish trustee.

koplyčioje pamaldos buvo laikomos ištisus metus laiko, kol buvo pastatyta savoji baznyčia. Pirma komiteta sudarė St. Anučauskas ir A. Saldukas.

Šioje bažnycioje pirmas kūdikis buvo pakrikštytas Stanislovas Deringis, gimes 1914 m. rugsėjo men. 3 d., pakrikštytas 1914 m. rugsėjo men. 12 d. Tėvai: Stanislovas Deringis, montina-Elena Gembutaitė.

Pirmieji sutuokti buvo Jonas Kazakauskas /Kass/. su Emilija Mickeliūnaite 1914 m. Rugsėjo Mėn. 27 d. Jie dabar gyvena, Justice, Ill.

Pirmoji palaidota buvo Marijona Gečas, 2-jų dienu amž palaidota 1914 m. rugsėjo mėn. 17 d.